

BUHUND

ROTUMÄÄRITELMÄN TULKINTAOHJE

HISTORIA

Buhundin tyyppisiä pystykorvia on ollut joka puolella pohjoista havumetsävyöhykettä jo esihistoriallisella ajalla. Koirien luurankoja on löydetty mm. vanhoista viikinkihautoista. Pienehköt pystykorvat toimivat maatalan yleiskoirana vahtien pihaa, apuna metsästyksessä, paimenuksessa sekä tuholaiistorjunnassa. Norjassa jo keskiajalla laki vaati, että karja oli ajettava vähintään kahdeksi kesäkuukaudeksi ylös vuorille rinnelaitumille. Paimenkoira oli tässä työssä tärkeä apulainen. Sanottiin, että hyvä paimenkoira vastasi kolmea miestä. Nykymuotoisen buhundin historian voi katsoa alkaneen vuonna 1925, jolloin Norjassa järjestettiin ensimmäinen paimenkoirakatselmus.

Kaikki katselmuksessa palkitut koirat olivat pystykorvaisia ja kippurahäntäisiä. Parhaaksi valittiin yksivuotias uros nimeltään Flink.

Flink

Rotunimi buhund tarkoittaa yksinkertaisesti maatalon koiraa. Bu-etuliite viittaa asumukseen ja se esiintyy yleisesti norjalaisissa paikannimissä.

YLEISVAIKUTELMA

Keskikokoa pienempi, neliömäinen pystykorva, jolla on valpas, vilpitön ilme sekä pystyt teräväkärkiset korvat. Häntä kannetaan tiukasti selän päälle kiertyneenä. Rohkea, energinen ja ystävällinen luonteeltaan.

Runko on melkein neliömäinen. Rodunomaisinta ovat tanakat pystyt korvat ja tiukasti selälle kiertynyt häntä. Sukupuolileimalle tulee antaa suuri painoarvo. Koira ei saisi olla liian raskas eikä liian kevyt.

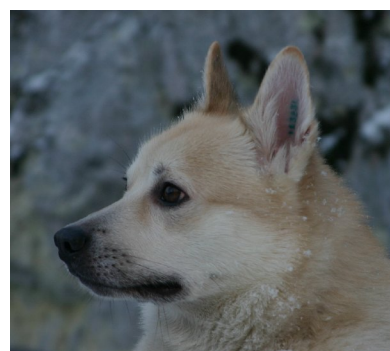
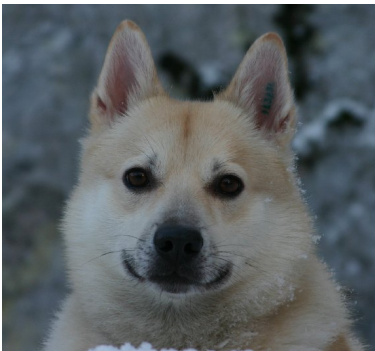
Rodunomaisia uroksia:

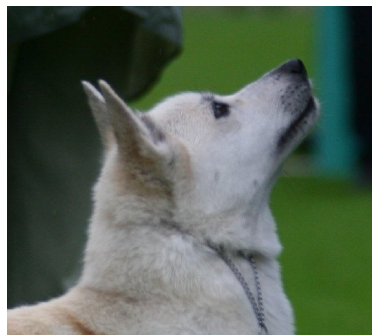
Rodunomaisia narttuja:

Rodunomaisen uroksen pää:

Rodunomaisten narttujen päitä:

PÄÄ

Tasapainoinen, ei liian raskas, kiilamainen ja kuiva. Selvä sukupuolileima.

Pään sukupuolileimalle tulee antaa suuri painoarvo. Pää ei saa olla liian kevyt eikä raskas.

KALLO-OSA

Lähes litteä päälaki on yhdensuuntainen suoran kuononselän kanssa. Täyteläinen silmien alapuolelta.

OTSAPENGER

Selvästi havaittava, mutta ei liian korostunut.

KASVOJEN ALUE / KIRSU

Kirsu väriltään musta.

Maksanruskea tai vaaleanpunainen kirsu luetaan virheeksi.

KUONO-OSA

Lähes yhtä pitkä kuin kallo-osa, ei liian suippo eikä liian karkea.

Tavallisimpia virheitä ovat kevyt ja liian pitkä kuono-osa.

HUULET

Kuivat, tiiviisti sulkeutuvat ja väriltään mustat.

PURENTA

Leikkaava purenta. Täydellinen hammasluku.

Hammaspuutokset ja purentaviat eivät ole ongelma rodussa. Muutamilta koirilta puuttuu P1 ja P2- hampaita. Buhundeilla tasapurenta on lievä virhe. Hylkäävä virhe on ylä- tai alapurenta.

SILMÄT

Ovaalinmuotoiset, niin tummat kuin mahdollista. Mustat silmäluomen reunat.

Silmien tulee olla soikeat, ei pyöreät, ei isot, eikä ulkonevat. Vaaleat silmät ovat myös virhe.

KORVAT

Keskikokoiset, pystyasentoiset, kannetaan tanakasti pystyssä.

Suuret tai liian pienet korvat häiritsevät ilmettä ja se tulee ottaa huomioon arvostelussa. Riippuvat korvat ovat hylkäävä virhe.

KAULA

Keskipituinen, kuiva, voimakas ja hyväryhtinen.

Liian lyhyt kaula pilaa ylvään ja tasapainoisen olemuksen, liian pitkä puolestaan kompaktiuden.

RINTAKEHÄ

Syvä, kylkiluut hyvin kaareutuvat.

ETURAAJAT / KOKONAISVAIKUTELMA

Kuiva ja voimakas luusto.

Kulmauksiin tulisi kiinnittää huomiota, liian suoria etuosia ei saisi suosia. Liian kevyt raajaluusto on yleinen virhe.

LAVAT

Kohtuullisesti kulmautuneet.

Puutteellisesti kulmautuneet olkavarret ovat yleinen virhe.

KYYNÄRPÄÄT / KYYNÄRVARRET

Kyynärpäät tiiviisti rungonmyötäiset. Kyynärvarret suoralinjaiset.

VÄLIKÄMMENET

Hieman viistot.

KÄPÄLÄT

Soikeat ja hyvin tiiviit.

RUNKO / SELKÄ / LANNE / LANTIO

Lyhyt, voimakas ja suora selkä ja lanne. Lantio niin vähän viisto kuin tyyppi sallii.

Lanne ei saa olla liian pitkä.

HÄNTÄ

Voimakas ja korkealle kiinnittynyt häntä on tiiviisti selkälínjan yläpuolelle kiertynyt, ei liiaksi sivulle.

Karva on pidempää hännässä. Virheeksi katsotaan huonosti kiertynyt ja roikkuva häntä. Töyhtöhäntäisyys ei ole koskaan toivottavaa.

TAKARAAJAT / YLEISVAIKUTELMA / REIDET

Kohtuullisesti kulmautuneet. Voimakkaat ja lihaksikkaat.

Kulmauksiin tulisi kiinnittää huomiota, liian suoria takaosia ei saisi suosia. Kannukset ja jopa kaksoiskannukset ovat normaali piirre ja niitä esiintyy paljon nyt kun niiden poistaminen ilman lääketieteellistä syytä on kielletty.

KÄPÄLÄT

Soikeat ja hyvin tiiviit.

LIIKUNTA

Hyvä takatyöntö, tehokkaat ja suorat liikkeet.

Buhund on paimenkoira, jonka tulisi pystyä liikkumaan vaivatta jyrkilläkin rinteillä. Liikkeiden tulisi olla tehokkaat. Sipsuttavat- ja ristiaskleet ovat virheitä. Löysiä takaliikkeitä esiintyy jonkin verran.

KARVAPEITE / KARVA

Peitinkarva on tiheää, karkeaa ja pinnanmyötäistä. Pohjavilla tiheää ja pehmeää. Karvapeite on suhteellisen lyhyttä päässä ja raajojen etuosissa. Pitempää niskassa, kaulassa, rinnassa, raajojen takaosissa ja hännässä.

Liian pehmeä karva ei olisi säänkestävää rodun alkuperäisessä käyttötarkoituksessa. Turkki ei myöskään saa olla aaltoileva.

VÄRI

Kellertävä: Väri voi vaihdella täysin vaaleasta punakeltaiseen, karvojen kärjet voivat olla mustat, mutta ei koskaan siten, että se vaikuttaa hallitsevalta väritiltä. Maski sallitaan. On toivottavaa, että väri on puhdas ja kirkas. Niin vähän valkoista kuin mahdollista. Musta: Täysin yksivärinen (ilman ruskeanhehkua). Niin vähän valkoista kuin mahdollista.

Buhundit ovat geneettisesti soopeleita. Vaaleat buhundit ovat harvoin varjostuneita selästään tummalla, mutta varjostuneilla koirilla varjostus saattaa vaihdella vähäisestä runsaaseen. Vaalealla buhundilla valkoiset merkit saattavat erottua huonosti vaalean karvan takia. Mustalla buhundilla voi olla valkoinen laikku rinnassa tai hännänpäässä sekä valkoista tassuissa.

Eri värisiä buhundeja:

Narttu, vaalea mustin karvoin

Narttu, vaalea-punakeltainen

Narttu, vaalea mustin karvoin

Narttu, musta

Uros, vaalea

KOKO JA SÄKÄKORKEUS

Urokset 43 - 47 cm , nartut 41 - 45 cm.

Sallittu poikkeama on 1cm alle tai 2cm yli määrätyn säkäkorkeuden. Muut poikkeamat ovat hylkääviä. Rodun kotimaassa Norjassa rotumääritelmään laaditut kokorajat ovat tiukat, mutta Suomen Buhund Yhdistyksen näkemys on, että tyyppin tulisi olla kokoa tärkeämpää.

VIRHEET

Kaikki poikkeamat edellämainituista kohdista luetaan virheiksi suhteutettuna virheen vakavuuteen.

- hintelyys, liian karkea, jalouden puute
- liian raskas yleisvaikutelma
- ristiaskleet, liian sipsuttavat askeleet
- hermostuneisuus
- maksanuskea tai vaaleanpunainen kirsu
- vaaleat silmät
- ulkonevat silmät
- tasapurenta
- huonosti kiertynyt häntä, roikkuva häntä, töyhtöhäntäisyys ei ole koskaan toivottavaa
- laineikas tai liian pitkä karvapeite

HYLKÄÄVÄT VIRHEET

- aggressiivisuus
- riippuvat korvat
- ylä- tai alapurenta
- jokin muu kuin edellä mainittu väritys
- koirat, jotka ovat enemmän kuin 1cm alle tai 2cm yli määrätyn säkäkorkeuden

HUOM! Uroksilla tulee olla kaksi normaalisti kehittyntä kivistä täysin laskeutuneina kivespusseihin.

KÄYTTÄYTYMINEN JA LUONNE

Buhundin ideaaliluonne on rohkea ja energinen. Luonnetestitermein tyyppillisen buhundin toimintakyky on kohtuullinen. Terävyys ja puolustushalu on kohtuullista tai pientä. Buhund saattaa kyllä puolustaa itseään ja laumaansa uhkaavaa ihmistä vastaan, mutta se suhtautuu aina hyvántahtoisesti ja luoksepäästävästi ystävällisesti esiintyvään ihmiseen. Arkuus tai epäluuloisuus ei ole toivottavaa.

Taisteluhalu vaihtelee pienestä suureen, eli osan buhundeista saattaa saada yllytettyä vetoleikkiin helposti kun, toiset taas eivät ole siitä niin kiinnostuneita.

Hermorakenteeltaan buhund on hieman rauhaton, joka on yleisin arvosana kaikkien rotujen keskuudessa. Tämä ei tarkoita hermostunutta, mutta tyyppillinen buhund tuskin kuitenkaan käy torkuille näyttelykehässä. Temperamentiltaan buhund on vilkas ja huomaa, jos ympäristössä tapahtuu jotakin tavallisuudesta poikkeavaa.

Kovuudeltaan tyyppillinen buhund on hieman pehmeä. Se siis muistaa epämiellyttävät asiat, mutta ei anna niiden häiritä liikaa sen toimintaa. Tämä tekee buhundista kohtuullisen helposti koulutettavan.

RODUN KEHITYS SUOMESSA

Buhundeja on ollut Suomessa 1980-luvulta alkaen, mutta rotu on yhä harvinainen eikä kasvattajia ole paljon, 3 aktiivista tällä hetkellä. Pentueita syntyy vuosittain 0-2.

Vuosina 1990-2013 on rekisteröity 33 Suomessa syntynyttä pentuetta ja 134 pentua.
Vuosien 1985-2013 välisenä aikana on tuotu 34 koiraa, 16 urosta ja 18 narttua.

1985-1989	5 koiraa
1990-1999	9 koiraa
2000-2011	16 koiraa
2012-2013	4 koiraa

1 koira tuotu Tanskasta
1 koira tuotu Englannista
2 koiraa tuotu Hollannista
6 koiraa tuotu Ruotsista
24 koiraa tuotu Norjasta